

LKAS 10: වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු සිදුවීම්

හැඳින්වීම

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ඇතිවන සිදුවීම් ගිණුම්තැබීමේදී සහ හෙළිදරව් කිරීමේදී මෙම ප්‍රමිතිය යොදා ගනී. මෙම ප්‍රමිතියෙහි අරමුණ වන්නේ:

අ) වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව සිදුවූ සිදුවීම් සඳහා ආයතනයක් තම මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගැලපීම් කළ යුතු අවස්ථා නිර්දේශ කිරීමත්

ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය දුන් දිනය සහ වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව සිදුවූ සිදුවීම් පිළිබඳව ආයතනයක් විසින් කළ යුතු හෙළිදරව් කිරීම් නිර්දේශ කිරීමත්ය.

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයට පසු සිදුවීම් මගින් අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකල්පනය යෝග්‍ය නොවන බව පෙන්නුම් කරන්නේ නම්, ආයතනයක් අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් නොකළ යුතු බවට ද මෙම ප්‍රමිතිය නියම කරයි.

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු සිදුවීම් යනු වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදය අවසාන දිනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙන දිනයත් අතර කාලය තුළ සිදුවන වාසිදායක සහ අවාසිදායක සිදුවීම් වේ.

ආයතනයක් විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දුන් දිනය සහ එම අනුමැතිය ලබා දුන්නේ කවුරුන්ද යන්න හෙළිදරව් කළ යුතුය.

උදාහරණ:

ආයතනයක කළමනාකාරිත්වය විසින් 20X1 දෙසැම්බර් 31 දක්වා වර්ෂය සඳහා කෙටුම්පත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 20X2 පෙබරවාරි 28 වන දින සම්පූර්ණ කරයි. 20X2 මාර්තු 18 වන දින, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමාලෝචනය කර ඒවා නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන 20X2 අප්‍රේල් 1 වන දින සිට කොටස් හිමියන්ට සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වයන්ට ලබා ගත හැකිය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය 20X2 මාර්තු 18 වන දින ලැබී ඇති අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනපිළියෙල කරනු ලබන්නේ 20X1 දෙසැම්බර් 31 දිනය. එබැවින්, මෙම උදාහරණයේ වාර්තාකරණ කාලයෙන් පසු සිදුවීම් වන්නේ 20X1 දෙසැම්බර් 31 සහ 20X2 මාර්තු 18 අතර සිදු වූ සිදුවීම් වේ.

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු සිදුවීම් ප්‍රධාන ආකාර දෙකකට වර්ග කරනු ලැබේ.

1) ගලපන සිදුවීම්

2) නොගලපෙන සිදුවීම්

1. වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදය අවසානයේ පැවති තත්ත්වයන්ට සාක්ෂි සපයන පසු සිදුවීම් - ගලපන සිද්ධීන්

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදය අවසානයේ පැවති තත්ත්වයන් පිළිබඳ සාක්ෂි සපයනු ලබන, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී ගලපන සිදුවීම්වල බලපෑම පිළිබිඹු වන පරිදි ඒවා සකස් කළ යුතුය.

ගලපන සිදුවීම් සඳහා උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

i. වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව දෙන ලද අධිකරණ තීන්දුවක් මගින් කාලච්ඡේදය අවසාන දිනට බේරුම් කිරීම සඳහා ආයතනයට වර්තමාන වගකීමක් තිබූ බව තහවුරු කිරීම.

LKAS 37 - ප්‍රතිපාදන, අසම්භාව්‍ය බැරකම් සහ අසම්භාව්‍ය වත්කම් ප්‍රමිතියට අනුකූලව මෙම අධිකරණ නඩුවට අදාළව කලින් සිදු කරන ලද වෙන්කිරීමක් ගැලපීම හෝ අලුතින් වෙන්කිරීමක් සිදුකිරීම කළ යුතුය. අධිකරණ තීන්දුව මගින් LKAS 37 ට අනුකූලව සලකා බැලිය යුතු අතිරේක සාක්ෂි සපයන බැවින් ආයතනය හුදෙක් එය අසම්භාව්‍ය වගකීමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සිදු නොකරයි.

ii. වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ලැබෙන තොරතුරක් අනුව වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයේ අවසාන දිනට වත්කමක වටිනාකම අඩුවී ඇත්නම් හෝ එම වත්කමට අදාළව කලින් හඳුනාගෙන ඇති හානිකරන අලාභයේ වටිනාකම ගැලපිය යුතු වීම

උදාහරණ :

සාමාන්‍යයෙන් වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව සිදුවන ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ බුන්වත් භාවය මගින් වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදය අවසානයේ ගනුදෙනුකරු බොල්ණය ලෙස කපා හැරිය යුතු තත්ත්වයට පත්ව ඇති බව තහවුරු කරයි.

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව නොගයක් විකිණීම, වාර්තාකරණ කාල සීමාව අවසානයේ ඒවායේ පැවති ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය පිළිබඳ තව දුරටත් සාක්ෂි සපයන බැවින් ඒ සඳහා ගැලපුම් සිදු කිරීම (නොග කපා හැරීම).

iii. වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදය තුළ, මිලදී ගත් වත්කම්වල පිරිවැය හෝ වත්කම් විකිණීමෙන් ලද ආදායම, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව තීරණය කිරීම. උදාහරණයක් ලෙස, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයට පෙර විකුණන ලද වත්කමක විකුණුම් මිල වාර්තාකරණ කාල සීමාවෙන් පසු තීරණය කිරීම.

iv. සේවක ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කරන කාලච්ඡේදය අවසන් දිනට ආයතනයට පවතින නෛතික හෝ සම්මුතික බැඳීමක් මත ගෙවිය යුතු ප්‍රසාද දීමනාව, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු තීරණය වීම

V. මූල්‍ය ප්‍රකාශන වැරදි බවට අගවන වංචා හෝ වැරදි, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව සොයා ගැනීම.

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ඇතිවූ තත්ත්වයන් නිරූපනය කරන සිදුවීම් - නොගලපන සිද්ධීන්

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයන් නිරූපනය කරන සිදුවීම් (නොගලපන සිද්ධීන්) සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුල ගැලපීම් සිදු නොකළ යුතුය.

නොගලපන සිද්ධීන් ප්‍රමාණාත්මක නම් පමණක්, ආයතනයක් විසින් එවැනි සිද්ධීන් සඳහා පහත අනාවරණයන් කළ යුතුය:

අ) සිද්ධියේ ස්වභාවය; සහ

ආ) එහි මූල්‍යමය බලපෑම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් හෝ එවැනි ඇස්තමේන්තුවක් කළ නොහැකි විටෙකදී ඒ බව දැක්වෙන ප්‍රකාශයක්.

නොගලපන සිද්ධීන් සඳහා උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ආයෝජනවල වෙළඳපල වටිනාකම පහත වැටීම (මෙම අවස්ථාවේදී, වෙළඳපල අගය අඩුවීම ආයෝජනවල වාර්තාකරණ දිනට පැවති තත්ත්වයන් නොව වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයන් නිරූපනය කරයි).
- වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ප්‍රධාන ව්‍යාපාර කිහිපයක් ඒකාබද්ධ වීමක් හෝ ප්‍රධාන පරිපාලිතයක් ක් ඉවත් කිරීම.
- මෙහෙයුමක් නවතා දැමීමේ සැලැස්මක් නිවේදනය කිරීම.
- ප්‍රධාන වත්කම් මිලදී ගැනීම, වත්කම් විකිණීමට ඇති වත්කම් ලෙස වර්ග කිරීම, වත්කම් වෙනත් ආකාරයකට බැහැර කිරීම හෝ රජය විසින් ප්‍රධාන වත්කම් පවරා ගැනීම. උදාහරණයක් ලෙස, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව විකුණන ලද වත්කමක, විකුණුම් මිල තීරණය කිරීම.
- වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු ප්‍රධාන නිෂ්පාදන පිරිසතයක් ගින්නකින් විනාශ වීම. උදාහරණයක් ලෙස, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයේ අවසාන වත්කම් දිනට පසු කර්මාන්තශාලා ගොඩනැගිල්ලක් ගින්නකින් විනාශ වීම.
- ප්‍රධාන ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමක් නිවේදනය කිරීම හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කිරීම.
- වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ප්‍රධාන වශයෙන් සිදුවූ සාමාන්‍ය කොටස් ගනුදෙනු .
උදාහරණයක් ලෙස, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ප්‍රසිද්ධ කොටස් නිකුත්වූ සිද්ධීන්

- වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ඇතිවන වත්කම්වල මිල ගණන්වල හෝ විදේශ විනිමය අනුපාතයන්ගේ අසාමාන්‍ය වෙනස්වීම්.
- ප්‍රවර්ධන බදු වත්කම් සහ වගකීම් කෙරෙහි ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව පනවන ලද හෝ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද බදු අනුපාතවල හෝ බදු නීතිවල වෙනස්කම්,
- විශාල වශයෙන් ඇප නිකුත් කිරීම වැනි ප්‍රමාණාත්මක බැඳීම් හෝ අසම්භාව්‍ය වගකීම්වලට එළඹීම.
- වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව සිදු වූ සිදුවීම් වලින් පමණක් පැන නගින ප්‍රධාන නඩු කටයුතු ආරම්භ කිරීම. උදාහරණයක් ලෙස, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයට පසු අධිකරණයේ ගොනුකරන ලද නඩුවක්

ලාභාංශ

වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසුව ආයතනයක් කොටස් හිමියන්ට ලාභාංශ ප්‍රකාශ කරන්නේ නම් (යෝජිත ලාභාංශ), අදාළ කාලය තුළ කිසිදු බැඳීමක් නොපවතින බැවින්, වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදය අවසානයේ එම ලාභාංශ වගකීමක් ලෙස හඳුනා නොගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මේ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් වල හෙළිදරව් කිරීමක් කළ යුතුය.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

ව්‍යාපාරය ඇවර කිරීමට හෝ ව්‍යාපාර කටයුතු අත්හිටුවීමට හෝ එසේ කිරීම හැර වෙනත් විකල්පයක් නොමැති බව වාර්තාකරණ කාලච්ඡේදයෙන් පසු ඇතිවූ සිද්ධීන් මත කළමනාකරණය තීරණය කරන්නේ නම්, ව්‍යාපාරයක් එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත සකස් නොකළ යුතුය.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන උපකල්පනය තවදුරටත් වලංගු නොවන්නේ නම් එ මගින් ව්‍යාපාරයේ පැවැත්මට දැඩි බලපෑමක් ඇති කරන බැවින් මෙම ප්‍රමිතිය නියම කරන පරිදි, මුල් ගිණුම්කරණ පදනම අනුව හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම් වලට ගැලපීම වෙනුවට ගිණුම්කරණ පදනමෙහි මූලික වෙනස්කමක් ලෙස සලකා මූල්‍ය ප්‍රකාශන කළ යුතුය.